

Tajné výsledky bankových stres testov unikali na verejnosť pred ich slávnostným vyhlásením.

Stres test bol už tretí v poradí, predchádzajúce dva testy boli však v skutočnosti fraškou.

Banky od januára do septembra nabrali nový kapitál za 56 miliárd eur.

Stres testy nikoho nevystresovali. Teda okrem Talianov.

Ak by to bolo vojenské tajomstvo, tak by bol niekto asi popravený. Ale úlohou bankových stres testov bolo vyvolať upokojenie, takže vlastne nikomu nevadilo, že tajné výsledky testov pretekali na verejnosť ako voda haluškováčom dávno pred ich slávnostným vyhlásením. Keďže sa jednalo o udalosť mesiaca, pozrime sa na ne pod lupou.

Pod taktovkou ECB (a konzultačných firiem, ktoré si prišli asi na pol miliardu eur na poplatkoch a mali tak skutočne včasné Vianoce) prebiehali dva testy. Prvý bol stres test, v ktorom sa aplikoval krízový scenár (recesia a pokles hodnoty niektorých aktív) na kapitál 130 veľkých európskych bánk, pokrývajúcich 85 % bankových aktív eurozóny. Cieľom bolo zistiť, pri koľkých bankách vlastný kapitál (tzv. Tier 1) spadne pod kritickú úroveň 5,5% z rizikovo vážených aktív banky. Druhým testom bol test kvality aktív, pričom zaujímavá je najmä kvalita poskytnutých úverov.

Cieľom bolo spraviť poriadny „audit“ bánk v Európe pred tým, než ich pod svoje regulačné krídla v novembri prevezme ECB. Stres test bol už tretí v poradí. V roku 2010 z 91 bánk neprešlo 7 (potreba doplniť 3,5 miliardy eur kapitálu) a v roku 2011 z 90 bánk neprešlo 20 bánk (potreba doplniť 26,8 miliárd eur kapitálu). V skutočnosti predchádzajúce dva testy boli fraškou – krátko po tom, čo úspešne absolvovali tieto testy, viaceré banky požiadali o bailout.

Tento krát malo byť všetko inak. Testy priamo na mieste išli do hĺbky a analytici išli doslova položku po položke v bilancii bánk. Aj preto to trvalo 10 mesiacov a niektoré výsledky sa upravovali ešte na poslednú chvíľu. Výsledkom je, že 25 bánk neprešlo a treba im doplniť kapitál vo výške 25 miliárd eur. Ocenenie aktív sa musí prehodnotiť o 48 miliárd eur, z toho 37 miliárd nemá dopad na potrebu doplniť kapitál. V nesplácaných pôžičkách bolo identifikovaných 136 miliárd eur. Negatívny scenár pri simulácii ukázal stratu 263 miliárd a pokles Tier 1 kapitálu z 12,4% na 8,3%.

Pokropme suché čísla živou vodou. Celkový dojem z výsledkov je nemastný-neslaný, presne tak ako sa dúfalo. Príliš optimistické výsledky by podkopali dôveru v testy, príliš zlé by spôsobili paniku. Takto tu máme 25 bánk, z ktorých ale 12 je údajne z obliga. Testy totiž reflektujú stav ku koncu roka 2013 a európske banky od januára do septembra nabrali nový kapitál za 56 miliárd eur, z

toho na tých 12 pripadlo 15 miliárd.

Tých zvyšných 13 sa poponáhľalo s vyhláseniami, že už aj ony sú prakticky hotové so získavaním dodatočného kapitálu. Ten môžu získať zadržaním zisku, od akcionárov,

Nervozita zavládla v Taliansku, ktoré si v skupinke 25 bánk pripísalo až 9 zásahov.

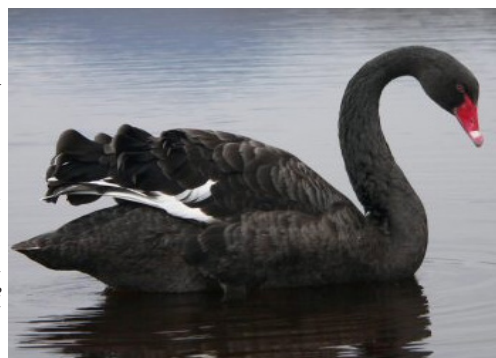
disinvestíciami (tj. nezvýši sa kapitál, ale zníži sa veľkosť aktív) alebo ako bailout od štátu.

Nervozitu výsledky vyvolali v Taliansku, ktoré si v skupinke 25 bánk pripísalo až 9 zásahov. Talianska centrálna banka okamžite vydala lamentácie nad prílišnou prísnosťou negatívneho scenára (predpokladal 5-ročnú recesiu Talianska). Otázka skôr znie, ako si poradia niektoré dotknuté banky. Napríklad Banca Monte dei Paschi di Siena (v roku 2013 ju talianski daňovníci zachraňovali, spomínate?) má dieru 2,1 miliardy, čo je najviac zo všetkých. A to pri trhovej kapitalizácii 5 miliárd eur. Banca Carige má dieru 810 miliónov, pritom jej trhovú hodnotu je len 950 miliónov. Takéto banky budú mať problém takúto dieru zaplátať na trhu, čo je základom niektorých pesimistických komentárov, ktoré predpovedajú novú vlnu bailoutov. Celkovo však výsledky priniesli veľmi mierny optimizmus, ktorý sa prejavil aj na bankových akciových indexoch. Spokojní boli najmä Španieli, ktorým prešli všetky banky, hoci ešte pred necelými dvoma rokmi museli byť zachraňované eurovalom. Dokonca aj grécka vláda oslavuje. Tri zo štyroch kľúčových bánk síce neprešli, ale diery sú malé a peniaze na ich zaplátanie už pripravené.

Ale nadšenie treba krotiť. Testom sa dá vyčítať niekoľko vecí. Najmä to, že medzi Tier 1 kapitál zarátali aj taký kapitál, ktorý v nasledujúcich rokoch vďaka postupnému nabehaniu implementácie bankových pravidiel Basel III prestane byť Tier 1 kapitálom. Tým je napríklad goodwill, alebo predplatené dane. Teda kapitál, ktorý sa veľmi ťažko dá v realite použiť na umorovanie strát. Analytici Bloomberg spočítali, že ak by sa pravidlá na kapitál brali v testoch podľa toho, ako reálne budú v blízkej budúcnosti upravené, tak by testami neprešlo až 34 bánk. Medzi ďalšie závažné výtky patrí fakt, že ani negatívny scenár testu nerátal s defláciou, hoci tá je realitou už vo viacerých európskych štátoch.

ECB dúfa, že to trochu pohne banky k rozbehnutiu medzi-bankového úverovania

Celé toto cvičenie trochu podhalilo oponu kvality bankového systému v Európe. ECB dúfa, že to trochu pohne banky k rozbehnutiu medzibankového úverovania a investorov k vstupom do bankového systému. V podstate sme sa ale nič zásadné nedozvedeli. Test sa nepýtal na to, čo sa stane s bankovým systémom, ak sa zjaví čierna labuť. Tých si vieme predstaviť niekoľko, od defaultu Talianska, až po vyostrenie konfliktu s Ruskom.

Zvyšok týždňa bez stresu a bez testov želá

Martin Vlachynský
30.10.2014